INSTAKAS

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

ವಾರದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

KAS, FDA/SDA/PDO/ GROUP C, PSI/PC, TEACHER'S EXAMS

ಕನ್ನಡ & English

By- ನಂದನ್ ಸರ್

June 1st Week 2026

- ಭಾರತ-ಒಮಾನ್ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕಾ ಒಪ್ಪಂದ (CEPA)
- ಲೋಕಮಾತಾ ಅಹಲ್ಯಾಬಾಯಿ ಹೋಳ್ಕರ್
- ಪಿಎಂ ಸ್ವನಿಧಿ (PM SVANidhi) ಯೋಜನೆಗೆ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಸಂಭ್ರಮ
- ಶಾಂಗ್ರಿ-ಲಾ ಸಂವಾದ (Shangri-La Dialogue)
- ಬನ್ನಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು (Banni Grasslands)
- ಮಜುಲಿ ದ್ವೀಪ (Majuli Island)
- ಆಕಸ್ (AUKUS) ಮೈತ್ರಿಕೂಟ
- ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ ಮತ್ತು PESA
- ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕದ (WPI) ಮೂಲ ವರ್ಷದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ
- ಜಲ ಸಂಚಯ ಜನ ಭಾಗೀದಾರಿ (JSJB) ಉಪಕ್ರಮ
- ಮಿಷನ್ ಸಿನೆಹಜೋರಿ (Mission Senehjori)
- ಮರೆತುಬಿಡುವ ಹಕ್ಕು (Right to be Forgotten)
- ಉಲ್ಕಾಶಿಲೆ ಸ್ಫೋಟ (Meteor Explosion)
- ರುದ್ರಮ್-II (RudraM-II)
- ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ (EAC-PM)
- ಪಿಎಂ ಇ-ಡ್ರೈವ್ (PM E-DRIVE)
- ಮೇಜರ್ ಅಭಿಲಾಷಾ ಬರಾಕ್ ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- ಫುಡ್ ಪ್ಲಾನೆಟ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2026
- ರೆಪೊ ದರ: ತಥಾಸ್ಥಿತಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ MPC
- ಸುಹಾರ್ ತಾಲ್: ಭಾರತದ 100 ನೇ ರಾಮ್ಸರ್ ತಾಣ
- ಐಸೊಬ್ಯುಟನಾಲ್ (Isobutanol)
- ಜನ್ ಸಮರ್ಥ್ ಪೋರ್ಟಲ್ (Jan Samarth Portal)

Watch Insta ವಿದ್ಯಮಾನ Video
INSTA KAS
080 69 405 206 www.insightsonindia.com

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

WEEKLY CURRENT AFFAIRS
JUNE 1ST WEEK 2006

ಭಾರತ-ಒಮಾನ್ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕಾ ಒಪ್ಪಂದ (CEPA)

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಒಮಾನ್ ನಡುವಿನ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕಾ ಒಪ್ಪಂದವು (CEPA) **ಜೂನ್ 1, 2026** ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಇದು ಕೊಲ್ಲಿ (Gulf) ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಮಗ್ರ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕಾ ಒಪ್ಪಂದ (CEPA)ದ ಬಗ್ಗೆ

- ಈ ಒಪ್ಪಂದವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದದ (FTA) ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ.
- ಸಾಮಾನ್ಯ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದವು (FTA) ಕೇವಲ ಭೌತಿಕ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದರೆ, ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕಾ ಒಪ್ಪಂದವು (CEPA) ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ.
- ಈ ಒಪ್ಪಂದವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ:
    - **ಸರಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ:** ಇದು ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ಸುಂಕಗಳನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವ ಅಥವಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
    - **ಸೇವೆಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ:** ಇದು ವೃತ್ತಿಪರರು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವಲಯದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
    - **ಹೂಡಿಕೆ ಸೌಲಭ್ಯ:** ಇದು ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು (FDI) ರಕ್ಷಿಸುವ ಹಾಗೂ ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
    - **ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳು (IPR):** ಇದು ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
    - **ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಹಕಾರ:** ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಏಕರೂಪಗೊಳಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸುಂಕ-ರಹಿತ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಪ್ರಸ್ತುತ CEPA ಒಪ್ಪಂದಗಳು

ಪ್ರಸ್ತುತ, ಭಾರತವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಕ್ರಿಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ:

- **ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ: 2009** ರಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, **2010** ರಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.
- **ಜಪಾನ್: 2011** ರಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.
- **ಮಲೇಷ್ಯಾ:** ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದೊಂದಿಗೂ ಒಪ್ಪಂದವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.
- **ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್ (UAE): May 2022** ರಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.
- **ಒಮಾನ್: ಜೂನ್ 1, 2026** ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಹೋಲಿಕೆ

ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ	ಏಕೀಕರಣದ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶ
ಆದ್ಯತೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದ (PTA)	ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ	ಇದು ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಅತಿ ಸೀಮಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದ (FTA)	ಸಾಧಾರಣ (ಮಧ್ಯಮ)	ಇದು ಬಹುಪಾಲು ವ್ಯಾಪಕ ಪಟ್ಟಿಯ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಒಪ್ಪಂದ (CECA)	ಉನ್ನತ	ಇದು ಸುಂಕ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಟ್ಯಾರಿಫ್ ದರದ ಕೋಟಾಗಳನ್ನು (TRQ) ವಿಶಾಲವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು CEPA ಗಿಂತ ಮೊದಲಿನ ಹಂತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕಾ ಒಪ್ಪಂದ (CEPA)	ಅತ್ಯುನ್ನತ	ಇದು ಹೂಡಿಕೆಗಳು, ಸೇವಾ ವಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗಾಗಿ ಆಳವಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು CECA ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.

ಲೋಕಮಾತಾ ಅಹಲ್ಯಾಬಾಯಿ ಹೋಳ್ಕರ್

ಇತಿಹಾಸ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ಲೋಕಮಾತಾ ಅಹಲ್ಯಾಬಾಯಿ ಹೋಳ್ಕರ್ ಅವರ ಜನ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಅಹಲ್ಯಾಬಾಯಿ ಹೋಳ್ಕರ್ (1725–1795) ಅವರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಅವರು 18 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಳ್ವ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದ ಹೋಳ್ಕರ್ ರಾಜವಂಶದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಾಣಿಯಾಗಿದ್ದರು.
- ಅವರ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಜನಕೇಂದ್ರಿತ ಆಡಳಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು **"ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ರಾಣಿ" (Philosopher Queen)** ಎಂದು ಗೌರವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅವರು **ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಹಮದ್‌ನಗರದ** ಚೋಂಡಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಮಲ್ಹಾರ್ ರಾವ್ ಹೋಳ್ಕರ್ ಅವರ ಪುತ್ರ **ಖಂಡೇರಾವ್ ಹೋಳ್ಕರ್** ಅವರನ್ನು ವಿವಾಹವಾದರು.
- ಪತಿ, ಮಾವ ಮತ್ತು ಮಗನ ಮರಣದ ನಂತರ, ಇವರು **1767** ರಲ್ಲಿ ಮಾಳ್ವ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆಗಳು

- ಅವರನ್ನು ನ್ಯಾಯದ ಮಾದರಿ, ಕಲ್ಯಾಣ-ಆಧಾರಿತ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಸದಾ ಸ್ಮರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- 18 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗಿದ್ದ **ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ದೇವಾಲಯ** ಮತ್ತು **ಸೋಮನಾಥ ದೇವಾಲಯದಂತಹ** ಪ್ರಮುಖ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಅಹಲ್ಯಾಬಾಯಿ ಅವರು ಮರುನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು.
- ಅವರು ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವಿಧವಾ ಪುನರ್ ವಿವಾಹವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸತಿ ಸಹಗಮನ ಪದ್ಧತಿಯಂತಹ ಅನಿಷ್ಟ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು.
- ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಳಜಾತಿಗಳ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿಯೂ ಅವರು ಶ್ರಮಿಸಿದರು.
- ಅವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ, **ಮಹೇಶ್ವರ್** ಮತ್ತು **ಇಂದೋರ್** ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡವು ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ **'ಮಹೇಶ್ವರಿ ಸೀರೆ'** ನೇಕಾರಿಕೆ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿತು.

ಪಿಎಂ ಸ್ವನಿಧಿ (PM SVANidhi) ಯೋಜನೆಗೆ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಸಂಭ್ರಮ

ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಬೀದಿ ಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೈಗೆಟಕುವ ದರದಲ್ಲಿ ಅಡಮಾನ ರಹಿತ (Collateral-free) ಸಾಲ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯ ಮೂಲಕ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ್ ನಿಧಿ (PM SVANidhi)** ಯೋಜನೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆರು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದೆ.

ಪಿಎಂ ಸ್ವನಿಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ಹಣಕಾಸು ನೆರವು:** ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುದಾನ ಪಡೆಯುವ ಒಂದು **ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ** ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಾರಂಭ: 1 ಜೂನ್ 2020**
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಕೋವಿಡ್-19 (COVID-19) ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದಿಂದ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಬೀದಿ ಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೈಗೆಟಕುವ ದರದಲ್ಲಿ **ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳ ಸಾಲವನ್ನು (Working capital loans)** ಒದಗಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ : ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ (MoHUA)**
- **ಅರ್ಹತಾ ಮಾನದಂಡ:** ನಗರ **ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ULBs)** ನೀಡಿರುವ ಮಾರಾಟ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಅಥವಾ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬೀದಿ ಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- **ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳ ಸಾಲ:** ಅರ್ಹ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ **₹15,000, ₹25,000 ಮತ್ತು ₹50,000** ಗಳ ಅಡಮಾನ ರಹಿತ ಸಾಲ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.
- **UPI-ಸಂಯೋಜಿತ ರೂಪೇ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು:** ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಸಾಲವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮರುಪಾವತಿಸುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು **₹30,000** ದವರೆಗೆ ಮಿತಿಯಿರುವ UPI ಸಂಯೋಜಿತ ರೂಪೇ (RuPay) ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವನಿಧಿಯಿಂದ ಸಮೃದ್ಧಿ (SSS):

- ಇದು ಬೀದಿ ಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಎಂಟು ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು ಪಿಎಂ ಸ್ವನಿಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸಾಲ ಪಡೆದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಖುದ್ದಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಇದು ಯಾವುದೇ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಲ್ಲದೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ 8 ಪ್ರಮುಖ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

- ಜೀವ ವಿಮೆಗಾಗಿ **ಪಿಎಂ ಜೀವನ ಜ್ಯೋತಿ ಬಿಮಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು** ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಅಪಘಾತ ವಿಮೆಗಾಗಿ **ಪಿಎಂ ಸುರಕ್ಷಾ ಬಿಮಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು** ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಉಚಿತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು **ಪಿಎಂ ಜನ್ ಧನ್ ಯೋಜನೆಗೆ** ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಆಹಾರ ಪಡಿತರ ಪಡೆಯಲು **ಒಂದು ದೇಶ ಒಂದು ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಯೋಜನೆಗೆ** ಜೋಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು **ಪಿಎಂ ಶ್ರಮ ಯೋಗಿ ಮಾನ್ ಧನ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು** ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಹೆರಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ನಗದು ನೆರವು ನೀಡಲು **ಜನನಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು** ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಾಗಿ **ಪಿಎಂ ಮಾತೃ ವಂದನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು** ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ನೆರವು ನೀಡಲು **ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಮಿಕರ (BoCW) ನೋಂದಣಿಗೆ** ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶಾಂಗ್ರಿ-ಲಾ ಸಂವಾದ (Shangri-La Dialogue)

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಸಿಂಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ **ಶಾಂಗ್ರಿ-ಲಾ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ (Shangri-La Dialogue)** ದೃಢಪಡಿಸಿದಂತೆ, **ವಿಯೆಟ್ನಾಂ** ದೇಶಕ್ಕೆ **ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್ ಸೂಪರ್‌ಸಾನಿಕ್ ಕ್ರೂಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು** ಪೂರೈಸಲು ಭಾರತವು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದೆ.

ಶಾಂಗ್ರಿ-ಲಾ ಸಂವಾದದ ಬಗ್ಗೆ

- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು **2002** ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದನ್ನು **ಏಷ್ಯಾ ಭದ್ರತಾ ಶೃಂಗಸಭೆ (Asia Security Summit)** ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತಾ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಸಿಂಗಾಪುರದ **ಶಾಂಗ್ರಿ-ಲಾ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ** ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಜರುಗುತ್ತದೆ.
- **ಆಯೋಜಕರು:** ಸಿಂಗಾಪುರದ ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯದ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಲಂಡನ್‌ನ **ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಫಾರ್ ಸ್ಟ್ರಾಟೆಜಿಕ್ ಸ್ಟಡೀಸ್ (IISS)** ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇದನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ಈ ಸಂವಾದವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭದ್ರತಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿವಾದಗಳು, ಮಿಲಿಟರಿ ಸಹಕಾರ) ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಲ್ಲದ ಸವಾಲುಗಳ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ, ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆ, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ) ಎರಡರ ಮೇಲೂ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಗಮನಿಸಿ:** ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುವ **ರೈಸಿನಾ ಸಂವಾದ (Raisina Dialogue)** ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಇದೇ ಶಂಗ್ರಿ-ಲಾ ಸಂವಾದದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ಪ್ರಕಾರ:** ಇದು **ಎರಡು-ಹಂತದ ಸೂಪರ್‌ಸಾನಿಕ್ ಕ್ರೂಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ** ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿ ವೇಗದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕ್ರೂಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.
- **ಜಂಟಿ ಉದ್ಯಮ:** ಇದು ಭಾರತದ **ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (DRDO)** ಹಾಗೂ ರಷ್ಯಾದ **NPOM** ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜಂಟಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತದ **ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ** ನದಿ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾದ **ಮಾಸ್ಕ್ವಾ** ನದಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಈ ಕ್ಷಿಪಣಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- **ವೇಗ:** ಇದು **ಮ್ಯಾಕ್ (Mach) 2.8 ರಿಂದ 3.0** ರಷ್ಟು ವೇಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಅಂದರೆ ಇದು ಶಬ್ದದ ವೇಗಕ್ಕಿಂತ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ.
- **ತತ್ವ:** ಇದು ಉಡಾವಣೆಯ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ಬಾಹ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ **"ಉಡಾಯಿಸಿ ಮತ್ತು ಮರೆತುಬಿಡಿ" (Fire and Forget)** ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಉಡಾವಣಾ ನೆಲೆಗಳು:** ಇದು **ಬಹು-ಉಡಾವಣಾ ನೆಲೆಗಳ** ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಭೂಮಿ, ವಾಯು, ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನೌಕೆಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಸಿಡಿತಲೆ (Warhead):** ಇದು **200 ರಿಂದ 300 ಕೆ.ಜಿ** ತೂಕದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಿಡಿತಲೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಯುದ್ಧದ ಆಯುಧವಾಗಿದೆ ಹೊರತು ಪರಮಾಣು ಆಯುಧವಲ್ಲ.
- **ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು MTCR:**
  - **ಮೂಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿ (290 km):** ರಷ್ಯಾವು **ಕ್ಷಿಪಣಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಆಡಳಿತದ (MTCR)** ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
  - **ವಿಸ್ತರಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿ (400–450 km+):** ಭಾರತವು **2016** ರಲ್ಲಿ **MTCR** ಗುಂಪಿಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಈ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲಾಯಿತು.

ಬನ್ನಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು (Banni Grasslands)

ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಗುಜರಾತ್‌ನ ಬನ್ನಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನಲ್ಲಿ **NTPC ರಿನ್ಯೂವಬಲ್ ಎನರ್ಜಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (NTPC ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ನಿಯಮಿತ) ಸಂಸ್ಥೆಯು** ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳು, ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲಿನ ಅದರ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪ್ರಭಾವದ ಕುರಿತು ತೀವ್ರ ಕಳವಳವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಬನ್ನಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ

- **ಸ್ಥಳ:** ಬನ್ನಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು ಗುಜರಾತ್‌ನ **ಕಚ್** ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿವೆ.
- **ವಿಶೇಷತೆ:** ಇದು ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
- **ಪಶುಪಾಲನಾ ಸಮುದಾಯಗಳು:** ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ **ಫಕಿರಾಣಿ ಜಾಟ್** ಎಂಬ ಅಲೆಮಾರಿ ಪಶುಪಾಲನಾ ಸಮುದಾಯವು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ಈ ಪ್ರದೇಶವು **70** ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭೇದದ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಹುಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಒಂಟೆ, ಎಮ್ಮೆ, ಕುರಿ ಮತ್ತು ಮೇಕೆಗಳ ಮೇಯುವಿಕೆಗೆ ಅಪಾರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸಮೀಪದ ಪ್ರದೇಶ:** ಇದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ **ಛಾರಿ ಧಂಡ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮೀಸಲು** ವಲಸೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಒಂದು **ರಾಮ್‌ಸಾರ್** ತಾಣವಾಗಿದೆ.

ಕಳವಳಗಳು

- ಈ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೇವುಭೂಮಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು, ಸ್ಮಶಾನಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳು ತೀವ್ರ ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿವೆ.
- ಸೌರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಬೆಳಕಿನ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾವಾದಿಗಳು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಜುಲಿ ದ್ವೀಪ (Majuli Island)

ಭೂಗೋಳ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- **ಬೀರಬಲ್ ಸಾಹ್ನಿ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಪೇಲಿಯೊಸೈನ್ಸಸ್ (Birbal Sahni Institute of Palaeosciences)** ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನವು, ಮಜುಲಿ ದ್ವೀಪದ ಸುಮಾರು **4,000** ವರ್ಷಗಳ ಹವಾಮಾನ, ಸಸ್ಯವರ್ಗ ಮತ್ತು ನದಿಯ ಗತಿಶೀಲತೆಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮರುಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ.

'ಮಜುಲಿ ದ್ವೀಪ'ದ ಬಗ್ಗೆ

- ಮಜುಲಿ ದ್ವೀಪವು ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯದ **ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ** ನದಿ ಜಲಾನಯನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- **ವಿಶೇಷತೆ:** ಇದು ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಜನವಸತಿ ಹೊಂದಿರುವ ನದಿ ದ್ವೀಪವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ನದೀಮುಖ ದ್ವೀಪ (Fluvial island) ವಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು **875** ಚದರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಇದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ **ಸುಬನ್ಸಿರಿ** ನದಿ, ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ **ಖೆರ್ಕಾಟಿಯಾ ಸುತಿ** ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ **ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ** ನದಿಯಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆದಿದೆ.
- **ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು:** ಇದರ ಭೂದೃಶ್ಯವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಮೆಕ್ಕಲು ಮಣ್ಣಿನ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳು** ಹಾಗೂ **ಜಾಲಬಂಧ / ಪರಸ್ಪರ ಹೆಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು (Braided channels)** ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ **ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಬೀಲ್ಸ್ - Beels)** ಮತ್ತು **'ಚಾಪೊರಿಸ್'** ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ನದಿಪಾತ್ರದ ಮರಳಿನ ದಿಬ್ಬಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ಈ ದ್ವೀಪವು **'ಶ್ರೀಮಂತ ಶಂಕರದೇವರು'** ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ನವ-ವೈಷ್ಣವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

- ಇದು ಸುಮಾರು **30** ಸತ್ರಗಳನ್ನು (ವೈಷ್ಣವ ಮಠಗಳು) ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇವು ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಆಡಳಿತದ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- ಇದು **ಮಿಸಿಂಗ್, ಡಿಯೋರಿ** ಮತ್ತು **ಸೊನೊವಾಲ್ ಕಚಾರಿ** ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ತಾಣವಾಗಿದೆ.
- **ಬೆದರಿಕೆಗಳು:** ಈ ದ್ವೀಪವು ಪದೇ ಪದೇ ಸಂಭವಿಸುವ ಭೀಕರ ಪ್ರವಾಹಗಳು, ನದಿ ತೀರದ ಸವೆತ, ಅರಣ್ಯನಾಶ ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಂತಹ ಗಂಭೀರ ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ.

'ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿ'ಯ ಬಗ್ಗೆ

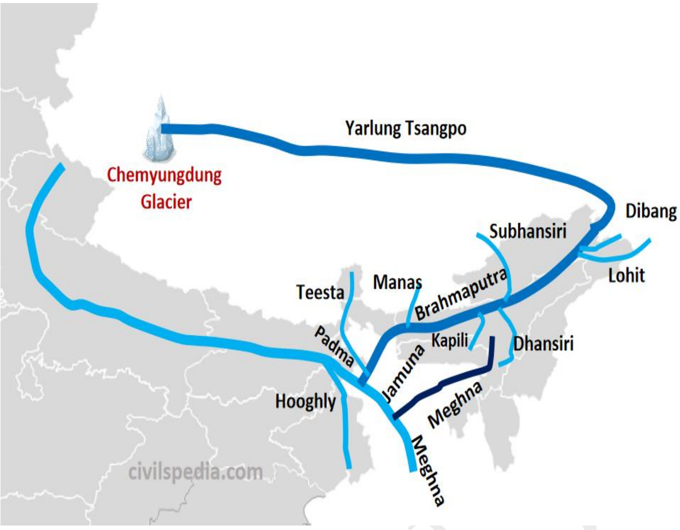

- ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿಯು ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದ ಪ್ರಮುಖ ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ನದಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಟಿಬೆಟ್‌ನ ಮಾನಸ ಸರೋವರದ (ಮಾಪಮ್ ಯುಮ್ಕೊ) ಸಮೀಪವಿರುವ **ಚೆಮಾಯುಂಗ್‌ಡುಂಗ್ ಹಿಮನದಿಯಿಂದ** ಉಗಮಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದನ್ನು ಟಿಬೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ **ಯಾರ್ಲುಂಗ್ ತ್ಸಾಂಗ್ಪೋ**, ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ **ಸಿಯಾಂಗ್ ಅಥವಾ ದಿಹಾಂಗ್**, ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ **ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ** ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದಲ್ಲಿ **ಜಮುನಾ** ಎಂದು ವಿವಿಧ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಟಿಬೆಟ್ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯ ಮೂಲಕ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹರಿದು, ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲಕ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ; ತದನಂತರ ಅಸ್ಸಾಂನ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡು, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾ ನದಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನವಾಗಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ **ಬಂಗಾಳ ಕೊಲ್ಲಿಯನ್ನು** ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಆಕಸ್ (AUKUS) ಮೈತ್ರಿಕೂಟ

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ನಡುವಿನ **ಆಕಸ್ (AUKUS)** ಮೈತ್ರಿಕೂಟವು **5** ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದೆ. ಈ ಒಕ್ಕೂಟವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಡಲ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಹಕಾರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.

ಆಕಸ್ (AUKUS) ಮೈತ್ರಿಕೂಟದ ಬಗ್ಗೆ

- ಈ ಮೈತ್ರಿಕೂಟವನ್ನು **ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2021** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದು ಮೂರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವಿನ ತ್ರಿಪಕ್ಷೀಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಭದ್ರತಾ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಆಕಸ್ ಮೈತ್ರಿಕೂಟದ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಆಧಾರಸ್ತಂಭಗಳು:

- **ಆಧಾರಸ್ತಂಭ 1 (Pillar I):** ಇದು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾಕ್ಕೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಸ್ತ್ರಸಜ್ಜಿತ **ಪರಮಾಣು ಚಾಲಿತ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನೌಕೆಗಳನ್ನು (SSN)** ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಪರಮಾಣು ಚಾಲಿತ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನೌಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವಿಶ್ವದ **7** ನೇ ದೇಶವಾಗಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಹೊರಹೊಮ್ಮಲಿದೆ.
- **ಆಧಾರಸ್ತಂಭ 2 (Pillar II):** ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ, ಕ್ವಾಂಟಮ್ ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್, ಸೈಬರ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು, ಸಮುದ್ರದೊಳಗಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಂತಹ ಉನ್ನತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಸಹಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇದು ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ ಮತ್ತು PESA

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- **ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ-2006** ಮತ್ತು **ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ (ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ-1996** ರಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಲು **ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದಲ್ಲಿ** ಕಾರ್ಯಪಡೆಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಕ್ರಮವು ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ - 2006 ರ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದನ್ನು **ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳ (ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮಾನ್ಯತೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 2006** ಎಂದು ಸಹ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಧ್ಯೇಯ:** ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- **ನೋಡಲ್ ಸಚಿವಾಲಯ:** ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು **ಬುಡಕಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದ (MoTA)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾಯ್ದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಹಕ್ಕುಗಳು:

- **ಮಾಲಿಕತ್ವದ ಹಕ್ಕುಗಳು:** ಇದು ಗರಿಷ್ಠ **4** ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ವರೆಗಿನ ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯ ಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ಬಳಕೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳು:** ಇದು ಬಿದಿರು ಮತ್ತು ಜೇನುತುಪ್ಪದಂತಹ **ಕಿರು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು (MFP)** ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು, ಬಳಸಲು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಕ್ಕುಗಳು:** ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಲೆಗಳು, ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ:** ಇದು ತಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

PESA ಕಾಯ್ದೆ, 1996:

- PESA ಎಂದರೆ **ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ (ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1996** ಎಂದರ್ಥ.
- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಭಾರತದ **10** ರಾಜ್ಯಗಳಾದ್ಯಂತ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂ-ಆಡಳಿತದ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ಗ್ರಾಮಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರ:** ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.
- **ಭೂ ರಕ್ಷಣೆ:** ಮರಳು ಮತ್ತು ಕಲ್ಲು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಗ್ರಾಮಸಭೆಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕು.
- **ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮಾಲೀಕತ್ವ:** ಇದು ಕಿರು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ (ಹಣ್ಣುಗಳು, ಜೇನುತುಪ್ಪ) ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಜಲಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ಆರ್ಥಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ:** ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ, ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಮತ್ತು ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಬುಡಕಟ್ಟು ನಾಯಕತ್ವ:** ಪಂಚಾಯತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ **50%** ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು.

ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕದ (WPI) ಮೂಲ ವರ್ಷದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕದ (WPI) ಮೂಲ ವರ್ಷವನ್ನು **2011-12** ರಿಂದ **2022-23** ಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ (WPI)ದ ಬಗ್ಗೆ

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಸರಕುಗಳ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಕಟಣೆ:** ಇದನ್ನು **ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವಾಲಯದ** ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರ ಕಚೇರಿಯು (Office of the Economic Adviser) ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ.

- ಈ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಕೇವಲ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಹೊರತು ಸೇವೆಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ.
- **ಮೂಲ ವರ್ಷ:** ಇದರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೂಲ ವರ್ಷ **2022-23** ಆಗಿದೆ (ಇದನ್ನು **2026** ರಲ್ಲಿ 2011-12 ರಿಂದ ನವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ).
- **ಸೂಚನೆ:** ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು (WPI) **2031** ರ ವೇಳೆಗೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಭಾರತವು ಹೊಸ **ಉತ್ಪಾದಕರ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕಕ್ಕೆ (Producer Price Index - PPI)** ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

WPI ಮತ್ತು CPI ನಡುವಿನ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ	ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ (WPI)	ಗ್ರಾಹಕ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ (CPI)
ವಹಿವಾಟಿನ ಹಂತ	ಇದು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ನಡುವೆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುತ್ತದೆ.	ಇದು ಕುಟುಂಬ[illegible] ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರದ [illegible] ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುತ್ತದೆ.
ಸರಕುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ	ಇದು ಕೇವಲ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವಲಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊರಗಿಡುತ್ತದೆ.	ಇದು ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳೆರಡನ್ನೂ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಶಿಕ್ಷಣ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆರೈಕೆ, ವಸತಿ) ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
ಪ್ರಕಟಣೆ	**ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವಾಲಯದ** ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರ ಕಚೇರಿಯು (Office of the Economic Adviser) ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ.	**ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯದ (MoSPI)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಕಚೇರಿಯು (NSO) ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ.
ಮೂಲ ವರ್ಷ	**2011-12** (ಇದನ್ನು **2022-23** ಕ್ಕೆ ಅಥವಾ PPI ಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಅಧಿಕೃತ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ).	**2024** (ಆಧ[illegible]) MoSPI ಇದನ್ನು [illegible]
ನೀತಿಯ ಗುರಿ	ಉತ್ಪಾದಕರ ಮಟ್ಟದ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಲೆಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.	ಹಣದುಬ್ಬರದ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು **ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI)** ಇದನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಮಾಪನವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತದೆ.

ಜಲ ಸಂಚಯ ಜನ ಭಾಗೀದಾರಿ (JSJB) ಉಪಕ್ರಮ

ಆಡಳಿತ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜಲ ಸಂಚಯ ಜನ ಭಾಗೀದಾರಿ **(JSJB)** ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ **1.5 ಕೋಟಿಗೂ** ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಕ ಮರುಪೂರಣ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಜಲ ಶಕ್ತಿ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜಲ ಸಂಚಯ ಜನ ಭಾಗೀದಾರಿ (JSJB) ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು **2024** ರಲ್ಲಿ ಜಲ ಶಕ್ತಿ ಸಚಿವಾಲಯವು **'ಜಲ ಶಕ್ತಿ ಅಭಿಯಾನ: ಮಳೆನೀರು ಹಿಡಿಯಿರಿ' (ಕ್ಯಾಚ್ ದಿ ರೈನ್)(JSA: CTR)** ಅಭಿಯಾನದ ಭಾಗವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಸಮುದಾಯ-ಚಾಲಿತ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- **ಗುರಿ:** ಸಾರ್ವಜನಿಕರು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒಂದು ಜನಾಂದೋಲನವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಉಪಕ್ರಮವು **ಸಮುದಾಯ (Community), ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ (CSR) ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ (Cost)** ಎಂಬ **3C** ಗಳ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಇದು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ನೀರಿನ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವ ಅಂತರ್ಗತ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ **10,000** ಕೃತಕ ಮರುಪೂರಣ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ರಚನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಿಷನ್ ಸಿನೆಹಜೋರಿ (Mission Senehjori)

ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಈಶಾನ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು (MDoNER) **ಮಿಷನ್ ಸಿನೆಹಜೋರಿ** ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಇದು ಅಸ್ಸಾಂನ ಮುಗಾ ರೇಷ್ಮೆ ವಲಯವನ್ನು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಐಷಾರಾಮಿ ಜವಳಿ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಆಶ್ರಯ-ಸಸ್ಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು, ನೂಲು ತೆಗೆಯುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸುವುದು, **ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು (FPOs)** ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಏಕೀಕೃತ "ಸಿನೆಹಜೋರಿ" ಬ್ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **ಅಸ್ಸಾಂ ಸರ್ಕಾರ, ಕೇಂದ್ರೀಯ ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಳಿ, ಜವಳಿ ಸಚಿವಾಲಯ** ಮತ್ತು ಇತರ ಕೇಂದ್ರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಕೇಂದ್ರೀಯ ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಳಿ (Central Silk Board)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು **ಕೇಂದ್ರ ಜವಳಿ ಸಚಿವಾಲಯದ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು **1948 ರ ಕೇಂದ್ರೀಯ ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಳಿ ಕಾಯ್ದೆಯ** (ನಂತರ ಕೇಂದ್ರೀಯ ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಳಿ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯ್ದೆ, **2006** ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ) ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಕಾರ್ಯಾದೇಶ:** ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ಮಂಡಳಿಯು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ: ಬೆಂಗಳೂರು**

ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯ (Sericulture) ಬಗ್ಗೆ

- ಜಾಗತಿಕ ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ **25** ರಷ್ಟು ಪಾಲು ಹೊಂದುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಚೀನಾದ ನಂತರ ವಿಶ್ವದ **2** ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
- ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯು ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳುಗಳನ್ನು (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ರೇಷ್ಮೆಗಾಗಿ ಬಾಂಬಿಕ್ಸ್ ಮೋರಿ) ಬೆಳೆಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಇವು ಮಲ್ಬರಿ(ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ), ಓಕ್, ಕ್ಯಾಸ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಅರ್ಜುನ್‌ನಂತಹ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ.
- ಈ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ನೂಲು ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದೆ.
- **ಗಮನಿಸಿ:** ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ **4** ಪ್ರಮುಖ ನೈಸರ್ಗಿಕ ರೇಷ್ಮೆ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಏಕೈಕ ದೇಶ **ಭಾರತವಾಗಿದೆ.**
- ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ (ಮಲ್ಬೆರಿ) ರೇಷ್ಮೆ (ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯ **70%**)
- ಟಸರ್ (Tasar) ರೇಷ್ಮೆ (ಕಾಡು ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳುಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ);
- ಎರಿ (Eri) ರೇಷ್ಮೆ (ಇದನ್ನು 'ಅಹಿಂಸಾ ರೇಷ್ಮೆ' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ);
- ಮುಗಾ (Muga) ರೇಷ್ಮೆ (ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ (**GI**) ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಉತ್ಪನ್ನ).
- ಪ್ರಪಂಚದ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ **90** ರಷ್ಟು ಮುಗಾ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು **ಅಸ್ಸಾಂ** ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.

ಮರೆತುಬಿಡುವ ಹಕ್ಕು (Right to be Forgotten)

ಆಡಳಿತ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಮರೆತುಬಿಡುವ ಹಕ್ಕು ಸಂವಿಧಾನದ **21** ನೇ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೂಲಭೂತ ಖಾಸಗಿತನದ ಹಕ್ಕಿನ (Right to privacy) ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು **ದೆಹಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ** ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.

ಮರೆತುಬಿಡುವ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ

- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ನೆಟ್, ಸರ್ಚ್ ಇಂಜಿನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಡೇಟಾಬೇಸ್‌ಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ

INSTA KAS

ದತ್ತಾಂಶ (ಡೇಟಾ)ವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವಂತೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ಇದಾಗಿದೆ.

- ಹಿಂದಿನ ತಪ್ಪುಗಳು ಅಥವಾ ಹಳೆಯ ಮಾಹಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಡದಿರಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿತನವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಹಕ್ಕು ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇದು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ?

- ಮರೆತುಬಿಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅಳಿಸಿಹಾಕುವ ಹಕ್ಕು (Right to erasure) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಲಿಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಲು ಅಥವಾ ಮರೆಮಾಡಲು ಗೂಗಲ್‌ನಂತಹ ಕಂಪನಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಚ್ ಇಂಜಿನ್ ಅನ್ನು ಕೇಳಲು ನಿಮಗೆ ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮಾಹಿತಿಯು ಹಳೆಯದಾಗಿದ್ದರೆ, ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಡೇಟಾವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ನೀವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿನಂತಿಸಬಹುದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮರೆತುಬಿಡುವ ಹಕ್ಕಿನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ

- ಮರೆತುಬಿಡುವ ಹಕ್ಕಿನ ಕುರಿತು ಭಾರತವು ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾನೂನನ್ನು ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ.
- ಆದಾಗ್ಯೂ, **ವೈಯಕ್ತಿಕ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮಸೂದೆ, 2019** ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪುಗಳು ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಗುರುತಿಸಿವೆ.
- ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ **ಕೆ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ತೀರ್ಪು (2017)** ಮಾಹಿತಿಯ ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು, ಖಾಸಗಿತನದ ಹಕ್ಕಿನ ಒಂದು ಭಾಗವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ಉಲ್ಕಾಶಿಲೆ ಸ್ಫೋಟ (Meteor Explosion)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

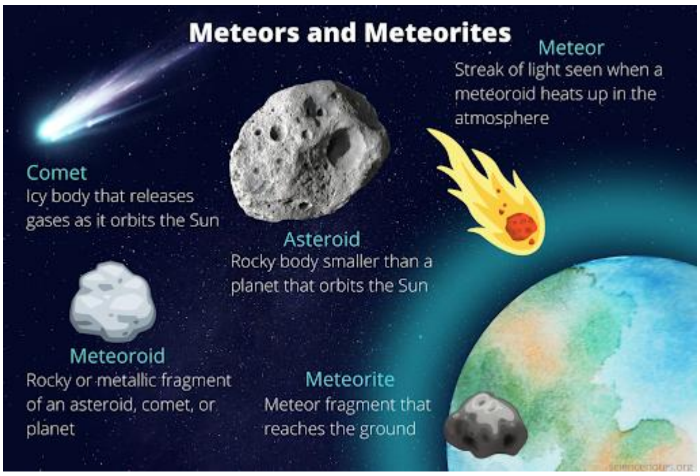

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಬೆಂಕಿಯ ಚೆಂಡಿನಂತಹ **ಉಲ್ಕೆಯೊಂದು (Meteor)** ಸ್ಫೋಟಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು **NASA** ಖಚಿತಪಡಿಸಿದೆ.

ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹ (Asteroid), ಉಲ್ಕಾಭ (Meteoroid), ಉಲ್ಕೆ (Meteor) ಮತ್ತು ಉಲ್ಕಾಶಿಲೆ (Meteorite) ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು:

- **ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹ (Asteroid):** ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುವ ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲಿನ ಆಕಾಶಕಾಯಗಳನ್ನು ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಉಲ್ಕಾಭ (Meteoroid):** ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುವ ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹ ಅಥವಾ ಧೂಮಕೇತುವಿನಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟ ಸಣ್ಣ ಕಣಗಳನ್ನು ಉಲ್ಕಾಭ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಉಲ್ಕೆ (Meteor):** ಭೂಮಿಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಬೆಳಕಿನ ರೇಖೆಯನ್ನು (ಬೀಳುವ ನಕ್ಷತ್ರ) ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಉಲ್ಕಾಭವನ್ನು ಉಲ್ಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಉಲ್ಕಾಶಿಲೆ (Meteorite):** ಭೂಮಿಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದು, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸುವ ಉಲ್ಕೆಯನ್ನು ಉಲ್ಕಾಶಿಲೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹ ಮಿಷನ್‌ಗಳು (Global Asteroid Missions)

- **ಡಾರ್ಟ್ ಮಿಷನ್ (DART Mission - NASA, 2022):** ಇದು ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆಯನ್ನು ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಸುವ ಮೂಲಕ ಅದರ ಪಥವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮೊದಲ ಗ್ರಹಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ, ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಡಿಡಿಮೋಸ್ ಎಂಬ ದ್ವಿಮಾನ ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹವನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
- **ಒಸಿರಿಸ್-ರೆಕ್ಸ್ (OSIRIS-REx - NASA, 2016-2023):** ಇದು **ಬೆನ್ನು (Bennu)** ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹದಿಂದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಸೌರವ್ಯೂಹದ ರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.
- **ಹಯಾಬುಸಾ 2 (Hayabusa2 - JAXA, 2014-2020):** ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು **ರ್ಯುಗು (Ryugu)** ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹದಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಜೀವಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳು ಕೂಡ ಸೇರಿವೆ.
- **ಲೂಸಿ ಮಿಷನ್ (Lucy Mission - NASA, 2021-ಪ್ರಸ್ತುತ):** ಇದು ಗುರುಗ್ರಹದ ಹಲವಾರು ಟ್ರೋಜನ್ ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ 12 ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಾಗಿದೆ.

- **ಹೆರಾ ಮಿಷನ್ (Hera Mission - ESA, 2024 ಉಡಾವಣೆ):** DART ಮಿಷನ್ ನಿಂದ ಉಂಟಾದ ಪ್ರಭಾವದ ಕುಳಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅದರ ಪಥ ಬದಲಾವಣೆಯ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- **ಟಿಯಾನ್ವೆನ್-2 (Tianwen-2 - ಚೀನಾ, 2025 ರ ಯೋಜನೆ):** ಇದು ಭೂಮಿಯ ಸಮೀಪವಿರುವ **ಕಾಮೋ'ಓಲೆವಾ (Kamo'oalewa)** ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹದಿಂದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾದ ಮಹತ್ವದ ಮಿಷನ್ ಆಗಿದೆ.

ರುದ್ರಮ್-II (RudraM-II)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತವು ದೇಶೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ **ರುದ್ರಮ್-II (RudraM-II) ಆಕಾಶದಿಂದ ಭೂಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಹಾರುವ ಕ್ಷಿಪಣಿಯನ್ನು (Air-to-Surface Missile)** ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ, ಇದು ದೇಶದ ರಕ್ಷಣಾ ಮತ್ತು ನಿಖರ-ದಾಳಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಿದೆ.

ರುದ್ರಮ್-II (RudraM-II) ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ಪ್ರಕಾರ:** ಇದು ಆಕಾಶದಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಹಾರುವ (Air-to-surface) ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು:** ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ (DRDO) ನೋಡಲ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವಾದ **ಇಮಾರತ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ (RCI)**ವು ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- **ವೇಗ:** ಈ ಕ್ಷಿಪಣಿಯು ಮ್ಯಾಕ್ **5.5** (Mach 5.5) ವೇಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ಇದು **300** ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳವರೆಗೆ ಕ್ರಮಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಪೇಲೋಡ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ:** ಇದು **200** ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕದ ಸಿಡಿತಲೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಇದನ್ನು **3** ರಿಂದ **15** ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಟ ನಡೆಸುವ ಸುಖೋಯ್‌ನಂತಹ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನಗಳಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಳೆಯ ರಷ್ಯಾ ಮೂಲದ **Kh-31 ಆಂಟಿ-ರೇಡಿಯೇಶನ್ (ವಿಕಿರಣ-ವಿರೋಧಿ) ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ** ಬದಲಿಗೆ ಈ ಹೊಸ ಕ್ಷಿಪಣಿಯನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿ:

- ರುದ್ರಮ್ ಸರಣಿಯ ಹಿಂದಿನ ಆವೃತ್ತಿಯಾದ **ರುದ್ರಮ್-I (RudraM-I)** ಕ್ಷಿಪಣಿಯು **100** ರಿಂದ **250** ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮ್ಯಾಕ್ **2** ರವರೆಗಿನ ವೇಗವನ್ನು ತಲುಪುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ (EAC-PM)

ರಾಜಕೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು **ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯ (EAC-PM)** ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅನಿಶ್ಚಿತ ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ವೇಗವರ್ಧಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದರು.

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ (EAC-PM)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- EAC-PM ಎಂಬುದು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ರಚಿಸಲಾದ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ **ಎಸ್. ಮಹೇಂದ್ರ ದೇವ್** ಅವರು ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- **ಸದಸ್ಯರು:** ಪ್ರಸ್ತುತ, EAC-PM ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, **3** ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು **11** ಅರೆಕಾಲಿಕ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ.

- **ಕಾರ್ಯಗಳು**: ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಆರ್ಥಿಕ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಪಿಎಂ ಇ-ಡ್ರೈವ್ (PM E-DRIVE)

ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ದೆಹಲಿ ಸರ್ಕಾರವು **ಪಿಎಂ ಇ-ಡ್ರೈವ್ (PM Electric Drive Revolution in Innovative Vehicle Enhancement)** ಯೋಜನೆಯಡಿ **2,800** ಹೊಸ ಲೋ-ಫ್ಲೋರ್ (ಸಹಜ ನೆಲಮಟ್ಟದ) ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ** - ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ನಗರ ಸಾರಿಗೆಯೆಡೆಗಿನ (ಚಲನಶೀಲತೆ) ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪಿಎಂ ಇ-ಡ್ರೈವ್ (PM E-DRIVE) ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ

- ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವಾಹನ ಆಧಾರಿತ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಡೆಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು **2024** ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಒಟ್ಟು **₹10,900 ಕೋಟಿ** ಹಣಕಾಸು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಅವಧಿ**: ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ (**2024-26**) ಅವಧಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದಿದ್ದ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು, ಅದೇ ಅನುದಾನದೊಂದಿಗೆ ಈಗ **31 ಮಾರ್ಚ್ 2028** ರವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶಗಳು**:
    - ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವಾಹನಗಳ (EVs) ಅಳವಡಿಕೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವುದು.
    - EV ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
    - ದೇಶೀಯ EV ಉತ್ಪಾದನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.
    - ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.
    - ಹಂತ-ಹಂತದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ (PMP) ಮೂಲಕ **'ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ'** ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- **40 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ** ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂಬತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ **14,028** ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಸ್‌ಗಳ ಖರೀದಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಮೇಜರ್ ಅಭಿಲಾಷಾ ಬರಾಕ್ ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- **UN ಮಿಲಿಟರಿ ಜೆಂಡರ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಇಯರ್ ಅವಾರ್ಡ್** ಪಡೆದ **ಮೇಜರ್ ಅಭಿಲಾಷಾ ಬರಾಕ್** ಅವರನ್ನು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ಅಭಿನಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೇಜರ್ ಅಭಿಲಾಷಾ ಬರಾಕ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ

- ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೆಬನಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೇಜರ್ ಬರಾಕ್ ಅವರಿಗೆ, ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜನೆಗೊಂಡಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರೊಂದಿಗೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಸಂಪರ್ಕದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಕಾಂಬ್ಯಾಟ್ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಪೈಲಟ್ (Woman combat helicopter pilot) ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.
- **ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ** - ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ, ಎಲ್ಲಾ ಶಾಂತಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಪಡೆಗಳ ಕಮಾಂಡರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಮಿಷನ್ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಾಂತಿಪಾಲನಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೈನ್ಯ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವೂ ಸೇರಿದೆ.

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಾಂತಿಪಾಲಕರು

- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ (UN) ಶಾಂತಿಪಾಲಕರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ **'ಬ್ಲೂ ಹೆಲ್ಮೆಟ್ಸ್' (Blue Helmets)** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅವರು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಿಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಿಲಿಟರಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ** - ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ದೇಶಗಳು ಶಾಂತಿಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- **ಕರ್ತವ್ಯಗಳು** - ಇದು ನಾಗರಿಕರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು, ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಶಾಂತಿಪಾಲನಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗೆ **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯು (UNSC)** ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಫುಡ್ ಪ್ಲಾನೆಟ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2026

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ **(APCNF)** ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ **'2026 ರ ಫುಡ್ ಪ್ಲಾನೆಟ್'** ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು **2019** ರಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಡನ್‌ನ **'ಕರ್ಟ್ ಬರ್ಗ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಫೌಂಡೇಶನ್'** ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
- ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪರಿಸರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು **1.5 ಮಿಲಿಯನ್ US ಡಾಲರ್ (ಅಂದಾಜು 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ)** ನಗದು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಉಪಕ್ರಮ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ **APCNF** ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ (APCNF)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **2016** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **'ರೈತು ಸಧಿಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ' (RySS)** ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ.
- ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು **8,000** ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಸುಮಾರು **18 ಲಕ್ಷ** ರೈತ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರ ಉಪಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಈ ಕೃಷಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತದ ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ **ಶ್ರೀಲಂಕಾ** ಮತ್ತು **ಜಾಂಬಿಯಾ** ದೇಶಗಳು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಭಾರತೀಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇಶಿ ತಳಿಯ ಹಸುಗಳು) ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಜೈವಿಕ ರಾಶಿಯ ಹೊದಿಕೆ (Biomass Mulching), ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಗೋಮೂತ್ರದ ಬಳಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ವಾತಾಯನವನ್ನು (Aeration) ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಕೃತಕ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಿಷನ್ (NMNF)ಬಗ್ಗೆ

- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **ನವೆಂಬರ್ 2024** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದು ಒಂದು **ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ**.
- ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ರೆಪೊ ದರ: ತಥಾಸ್ಥಿತಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ MPC

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ **ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ ಸಮಿತಿಯು (MPC)** ದ್ರವ್ಯತೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸೌಲಭ್ಯದ **(LAF)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀತಿ ರೆಪೊ ದರವನ್ನು **5.25%** ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ ಸಮಿತಿ (MPC)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ಸ್ಥಾಪನೆ: ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) ಕಾಯ್ದೆ, 1934 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 45ZB** ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.
- **ಸಭೆ:** ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ ಸಮಿತಿಯು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ **ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ** ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.
- **ರಚನೆ:** ಈ ಸಮಿತಿಯು ಒಟ್ಟು **ಆರು ಜನ** ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಿತಿಯ ಒಟ್ಟು ಆರು ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಆಂತರಿಕ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು, RBI ಗವರ್ನರ್ ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
    - RBI ನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಗವರ್ನರ್ ಇದರ ಎರಡನೇ ಆಂತರಿಕ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
    - RBI ನ ಕೇಂದ್ರ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನಗೊಂಡ RBI ನ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಮೂರನೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ (ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು).
    - ಇನ್ನುಳಿದ ಮೂವರು ಬಾಹ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು **ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ** ಅವಧಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ಮತದಾನ:** ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಲಾ ಒಂದು ಮತದ ಹಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮತಗಳು ಸಮನಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ RBI ನ ಗವರ್ನರ್ **ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮತ (Casting Vote)** ಚಲಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
- **ಸಮಿತಿಯ ಮಹತ್ವ:** ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಹಣದುಬ್ಬರ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು RBI ಗೆ ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು RBI ನ ನಡುವೆ ಏರ್ಪಟ್ಟ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಒಪ್ಪಂದದ ಅನ್ವಯ ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಕಾರ್ಯಗಳು:** ಹಣದುಬ್ಬರ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ನೀತಿ ರೆಪೊ ದರವನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಯು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ದೇಶದ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಬಡ್ಡಿದರಗಳಿಗೆ ಮಾನದಂಡವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯ ಸಾಧನಗಳು:

- **ರೆಪೊ ದರ :** ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಹಣದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು RBI ನಿಂದ ಪೂರಕ ಭದ್ರತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪಡೆಯುವ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿದರವಾಗಿದೆ.
- **ರಿವರ್ಸ್ ರೆಪೊ ದರ:** RBI ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಅದಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಬಡ್ಡಿದರವಾಗಿದೆ.
- **ನಗದು ಮೀಸಲು ಅನುಪಾತ (CRR):** ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ಠೇವಣಿಗಳ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಾಲನ್ನು RBI ನಲ್ಲಿ ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದ ಕಡ್ಡಾಯ ಅನುಪಾತವಾಗಿದೆ.
- **ಶಾಸನಬದ್ಧ ದ್ರವ್ಯತೆ ಅನುಪಾತ (SLR):** ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಠೇವಣಿಗಳ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ನಗದು, ಚಿನ್ನ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಭದ್ರತೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಡ್ಡಾಯ ಅನುಪಾತವಾಗಿದೆ.
- **ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ (OMO):** ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಚಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು RBI ಸರ್ಕಾರಿ ಭದ್ರತೆಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಸೀಮಾಂತ ಸ್ಥಾಯಿ ಸೌಲಭ್ಯ (MSF):** ಹೆಚ್ಚಿನ ದ್ರವ್ಯತೆಯ ಕೊರತೆ (Liquidity crisis) ಎದುರಾದಂತಹ ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI)ನಿಂದ ದಂಡನಾತ್ಮಕ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವ ಒಂದು ದಿನದ ಅವಧಿಯ (Overnight) ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದಾಗಿದೆ.
- **ದ್ರವ್ಯತೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸೌಲಭ್ಯ (LAF):** ರೆಪೊ ಮತ್ತು ರಿವರ್ಸ್ ರೆಪೊ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ದ್ರವ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

- **ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಯೋಜನೆ (MSS):** ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ದ್ರವ್ಯತೆಯನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲು RBI ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಸುರ್ಹಾ ತಾಲ್: ಭಾರತದ 100 ನೇ ರಾಮ್ಸರ್ ತಾಣ

ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಬಲ್ಲಿಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ **'ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ' (ಸುರ್ಹಾ ತಾಲ್)** ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಭಾರತದ **100 ನೇ ರಾಮ್‌ಸರ್ ತಾಣ** ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸುರ್ಹಾ ತಾಲ್ ಪಕ್ಷಿಧಾಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಪಕ್ಷಿಧಾಮವನ್ನು **1991** ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ಗಂಗಾ ನದಿಯು ತನ್ನ ಹರಿವಿನ ಪಥವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದಾಗ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡ ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ **ಶೃಂಗ ಸರೋವರದ (Oxbow Lake)** ಸುತ್ತಲೂ ಈ ಪಕ್ಷಿಧಾಮವು ಆವೃತವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಗಂಗಾ ಮತ್ತು ಘಾಘ್ರಾ ನದಿಗಳ ಸಂಗಮದ ಸಮೀಪವಿರುವ ಇಂಡೋ-ಗಂಗಾ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ.
- ಈ ತಾಣವು ಸೈಬೀರಿಯಾ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದಿಂದ ವಲಸೆ ಬರುವ ಗ್ರೆಲಾಗ್ ಗೂಸ್, ಪಿಂಟೇಲ್, ಕಾಮನ್ ಟೀಲ್ ಮತ್ತು ಬಾರ್-ಹೆಡೆಡ್ ಗೂಸ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ವಲಸೆ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಸ್ಥಳೀಯ ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇಧಗಳಾದ ಸಾರಸ್ ಕ್ರೇನ್, ಹೆರಾನ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮೊರಂಟ್ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

'ರಾಮ್‌ಸರ್ ಸಮಾವೇಶ'ದ ಬಗ್ಗೆ

- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹತ್ವ ಹೊಂದಿರುವ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ರಾಮ್‌ಸರ್ ಸಮಾವೇಶದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮ್‌ಸರ್ ತಾಣಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಏರ್ಪಟ್ಟ ಅಂತರ-ಸರ್ಕಾರಿ ಒಪ್ಪಂದವೇ ಈ ರಾಮ್‌ಸರ್ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ **ಫೆಬ್ರವರಿ 2, 1971** ರಂದು ಇರಾನ್‌ನ **ರಾಮ್‌ಸರ್** ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದು **1975** ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.
- ಭಾರತವು **1982** ರಲ್ಲಿ ಈ ರಾಮ್‌ಸರ್ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಇದರ ಭಾಗವಾಯಿತು.

ಭಾರತದ ರಾಮ್‌ಸರ್ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿ

- **ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ:** ಜೂನ್ 2026 ರ ವೇಳೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು **100** ರಾಮ್‌ಸರ್ ತಾಣಗಳಿವೆ.
- ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಧಿಕ ರಾಮ್‌ಸರ್ ತಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶ ಭಾರತವಾಗಿದೆ.
- **100 ನೇ ತಾಣ:** ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಪಕ್ಷಿಧಾಮವನ್ನು (ಸುರ್ಹಾ ತಾಲ್) ಜೂನ್ 2026 ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ತಾಣಗಳಿರುವ ರಾಜ್ಯ:** ತಮಿಳುನಾಡು **20** ತಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ **13** ತಾಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
- **ಮೊದಲ ತಾಣಗಳು:** ಒಡಿಶಾದ ಚಿಲ್ಕಾ ಸರೋವರ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಕೇವಲಾದೇವ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು **1981** ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರಾಮ್‌ಸರ್ ತಾಣಗಳಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು.
- **ವಿಸ್ತೀರ್ಣ:** ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ **ಸುಂದರಬನ್** ಭಾರತದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ರಾಮ್‌ಸರ್ ತಾಣವಾಗಿದ್ದು, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ **ರೇಣುಕಾ** ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶವು ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದೆ.

ಮಾಂಟ್ರೆಯುಕ್ಸ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ (Montreux Record)

- **ವಿವರಣೆ:** ಇದು ಮಾಲಿನ್ಯ ಅಥವಾ ಮಾನವ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸರ ನಾಶದ ಭೀತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಮ್‌ಸರ್ ತಾಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- **ಭಾರತದ ಪ್ರಸ್ತುತ ತಾಣಗಳು:** ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತದ ಕೇವಲ ಎರಡು ತಾಣಗಳು ಮಾತ್ರ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಅವು

INSTA KAS

ರಾಜಸ್ಥಾನದ **ಕಿಯೋಲಾಡಿಯೊ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ** ಮತ್ತು ಮಣಿಪುರದ **ಲೋಕ್ಟಾಕ್ ಸರೋವರ** ಆಗಿವೆ.

- ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ನಂತರ ಒಡಿಶಾದ **ಚಿಲ್ಕಾ ಸರೋವರವನ್ನು** ಈ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಐಸೊಬ್ಯುಟನಾಲ್ (Isobutanol)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತವು ತನ್ನ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ (Biofuel) ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಎಥೆನಾಲ್‌ನ ಆಚೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಕಚ್ಚಾ ತೈಲ ಆಮದಿನ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಡೀಸೆಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ 15% ವರೆಗೆ ಐಸೊಬ್ಯುಟನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡುವ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರವು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಐಸೊಬ್ಯುಟನಾಲ್ ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿ:

- **ರಾಸಾಯನಿಕ ಲಕ್ಷಣ:** ಇದು ಸೌಮ್ಯವಾದ ಆಲ್ಕೊಹಾಲ್ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣರಹಿತ ದ್ರವವಾಗಿದೆ. ಇದು ಬ್ಯುಟನಾಲ್‌ನ (Butanol) ನಾಲ್ಕು ಐಸೋಮರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ (Isomers) ಒಂದಾಗಿದೆ.
- **ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬಳಕೆ:** ಇದನ್ನು ಬಣ್ಣ, ಮೆರುಗು (Lacquer), ಲೇಪನ, ಔಷಧ ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಕೈಗಾರಿಕಾ ದ್ರಾವಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- **ಉತ್ಪಾದನೆ:** ಇದನ್ನು ಪೆಟ್ರೋಕೆಮಿಕಲ್ಸ್‌ನಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಬ್ಬಿನ ರಸ/ಪಾಕ, ಕಾಕಂಬಿ (ಮೊಲಾಸಸ್) ಮತ್ತು ಧಾನ್ಯಗಳಂತಹ ಜೀವರಾಶಿಯನ್ನು ಹುದುಗಿಸುವ ಮೂಲಕವೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಡೀಸೆಲ್ ಮಿಶ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಥೆನಾಲ್ ಬದಲಿಗೆ ಐಸೊಬ್ಯುಟನಾಲ್ ಅನ್ನು ಏಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಭಾರತವು ಪೆಟ್ರೋಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ **20%** ಎಥೆನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡುವ ಕಡ್ಡಾಯ ನಿಯಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ, ಆದರೆ ಡೀಸೆಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಎಥೆನಾಲ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆರೆಯಲು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಹಿಂದಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣಗಳು;

ಲಕ್ಷಣ	ಎಥೆನಾಲ್-ಡೀಸೆಲ್ ಮಿಶ್ರಣ	ಐಸೊಬ್ಯುಟನಾಲ್-ಡೀಸೆಲ್ ಮಿಶ್ರಣ
ಬೆರೆಯುವಿಕೆ (Miscibility)	ಕಳಪೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪದರಗಳಾಗಿ ವಿಭಜನೆಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.	ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸೇರ್ಪಡೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಡೀಸೆಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಏಕರೂಪವಾಗಿ ಬೆರೆಯುತ್ತದೆ.
ನೀರು ಹೀರುವಿಕೆ	ಹೆಚ್ಚು ಹೈಗ್ರೊಸ್ಕೋಪಿಕ್ (Hygroscopic) ಆಗಿದೆ. ನೀರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಎಂಜಿನ್ ಸವೆತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.	ಕಡಿಮೆ ಹೈಗ್ರೊಸ್ಕೋಪಿಕ್ ಆಗಿದೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ಇದು ಕೊಳವೆ ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆ.
ಶಕ್ತಿ ಸಾಂದ್ರತೆ	ಕಡಿಮೆ ಶಕ್ತಿ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವಾಹನದ ಮೈಲೇಜ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.	ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಶುದ್ಧ ಡೀಸೆಲ್‌ಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಂಧನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
ಫ್ಲಾಶ್ ಪಾಯಿಂಟ್ (ಸುರಕ್ಷತೆ)	ಕಡಿಮೆ ಫ್ಲಾಶ್ ಪಾಯಿಂಟ್ (Flash Point) ಹೊಂದಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬಾಷ್ಪಶೀಲ (Volatile) ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಂಕಿಯ ಅಪಾಯ ಹೆಚ್ಚು.	ಹೆಚ್ಚಿನ ಫ್ಲಾಶ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹೊಂದಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಬಾಷ್ಪಶೀಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶೇಖರಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಇದರ ಮಹತ್ವ:

- **ಆಮದು ಬದಲಿ:** ಡೀಸೆಲ್‌ಗೆ **10%** ವರೆಗೆ ಐಸೊಬ್ಯುಟನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭಾರತದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲ ಆಮದು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ತಗ್ಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಗುರಿಗಳು:** ಇದು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಉರಿಯುವುದರಿಂದ ಹಾನಿಕಾರಕ ಕಣಗಳ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು **2070** ರ ವೇಳೆಗೆ ಭಾರತದ **ನಿವ್ವಳ ಶೂನ್ಯ (Net-Zero)** ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ನೀತಿಗೆ** ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.

ಜನ್ ಸಮರ್ಥ್ ಪೋರ್ಟಲ್ (Jan Samarth Portal)

ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಡಿಜಿಟಲ್ ಹಣಕಾಸು ಸೇರ್ಪಡೆ (Digital financial inclusion) ಮತ್ತು ತಡೆರಹಿತ ಸಾಲ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ **ಜನ್ ಸಮರ್ಥ್ ಪೋರ್ಟಲ್** ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ.

ಜನ್ ಸಮರ್ಥ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿ:

- **ಪ್ರಾರಂಭ: 2022** ರಲ್ಲಿ
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು **16** ಸಾಲ-ಸಂಯೋಜಿತ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನೆರವಾಗುವ ಏಕ-ಗವಾಕ್ಷಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಇದು ಕೃಷಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ವಸತಿ, ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯದಂತಹ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಲವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- **8** ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಈ ಪೋರ್ಟಲ್, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (NBFCs) ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ **269** ಸಾಲ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಹಣಕಾಸು ಸೇರ್ಪಡೆ ಯೋಜನೆಗಳು:

JAM ತ್ರಿವಳಿ (JAM Trinity):

- **ಜನ್ ಧನ್:** ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾದವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕನಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ, **ಶೂನ್ಯ- ಮೊತ್ತದ** (Zero-balance) ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಆಧಾರ್ :** ತ್ವರಿತ e-KYC ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಮೊಬೈಲ್ :** ಮೊಬೈಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳು:

- **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ್ ಧನ್ ಯೋಜನೆ (PMJDY):** ಇದು ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಹಣಕಾಸು ಸೇರ್ಪಡೆ ಅಭಿಯಾನವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **56 ಕೋಟಿಗೂ** ಹೆಚ್ಚು ಖಾತೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಉಚಿತ ರುಪೇ (RuPay) ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು, **₹2 ಲಕ್ಷ** ಅಪಘಾತ ವಿಮೆ ಮತ್ತು **₹10,000** ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **UPI:** ಇದು ನೈಜ-ಸಮಯದ ಮೊಬೈಲ್ ಪಾವತಿ ಜಾಲವಾಗಿದೆ (Real-time mobile payment network). ಇದು ಭಾರತದ ಚಿಲ್ಲರೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿಗಳ **80%** ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ (DBT):** ಸರ್ಕಾರಿ ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಆಧಾರ್-ಸಂಯೋಜಿತ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಪೋಲಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಆಧಾರ್ ಆಧಾರಿತ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (AePS):** ಸ್ಥಳೀಯ ಏಜೆಂಟರ (ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಿತ್ರರು) ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್‌ನ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- **ಜನ್ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆಗಳು:** ಇದು ಅಗ್ಗದ ಮತ್ತು ಆಟೋ-ಡೆಬಿಟ್ ಭದ್ರತಾ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು **PMSBY** (ವರ್ಷಕ್ಕೆ **₹20** ರ ಅಪಘಾತ ವಿಮೆ), **PMJJBY** (ವರ್ಷಕ್ಕೆ **₹436** ರ ಜೀವ ವಿಮೆ) ಮತ್ತು **ಅಟಲ್ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು** (ಅಸಂಘಟಿತ ವಲಯದ ಪಿಂಚಣಿ) ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಏಕೀಕೃತ ಸಾಲ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ULI):** ಇದು ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಿಸುವ (ಲಿಂಕ್ ಮಾಡುವ) ಮೂಲಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಲಗಳ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ದ್ವಿಭಾಷೆ
(ಕನ್ನಡ & English)
INSTAKAS
UPSC
PRELIMS CUM MAINS-2027
WITH NCERT FOUNDATION COURSE
Integrated Foundation Program for UPSC CSE 2027
ಅವಧಿ:
9 ತಿಂಗಳುಗಳು
ಪ್ರಾರಂಭ - 13ನೇ ಜುಲೈ 2026
ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:
JOIN NOW
NCERT ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳು
ದ್ವಿಭಾಷಾ ಮಾದರಿ (ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್)
ಆಫ್‌ಲೈನ್ ಹಾಗೂ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಎರಡರಲ್ಲೂ ತರಗತಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ
ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ & ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಅಧ್ಯಯನ ಸಾಮಗ್ರಿ
ಅನುಭವಿ ಬೋಧಕರಿಂದ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮಗ್ರ ಬೋಧನೆ
ನೈತಿಕತೆ, ಪ್ರಬಂಧ ಮತ್ತು CSAT ತಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆ
ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸರಣಿಗೆ ಉಚಿತ ಪ್ರವೇಶ
ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸರಣಿ (Weekly Revision Test)
ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ
ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು & ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್
SUBSCRIBE
TIME TABLE
ಆಫ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳ ಶುಲ್ಕ:
₹90,000/-
₹,81,000/-
ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳ ಶುಲ್ಕ:
₹70,000/-
₹,63,000/-
10% OFF
EARLY BIRD OFFER
ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:
08069405205
08069405206
ಬೆಂಗಳೂರು ಕಛೇರಿ ವಿಳಾಸ: ನಂದಾ ಆಶೀರ್ವಾದ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, 3ನೇ ಮಹಡಿ, ವಿಲೇಜ್ ಹೈಪರ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮೇಲೆ, ಚಂದ್ರಾಲೇಔಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು-560072
www.instakas.com | support@insightsias.com | ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ಶ್ರೀನಗರ | ದಾವಣಗೆರೆ

INSIGHTSIAS
SIMPLIFYING IAS EXAM PREPARATION
INSTAKAS
ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಪ್ರಿಲಿಮ್ಸ್ ಕಮ್-ಮೇನ್ಸ್ 2026 ದಾವಣಗೆರೆ
ಬ್ಯಾಚ್-3 | 6ನೇ ಜುಲೈ 2026
ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಟೆಸ್ಟ್ ಸರಣಿ
ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿತ ತರಗತಿಗಳು (6-7 ತಿಂಗಳು)
ದ್ವಿಭಾಷಾ ಬೋಧನಾ ಮಾಧ್ಯಮ -(ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ)
ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
ಅನುಭವಿ ತರಬೇತುದಾರರಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದ ತರಗತಿಗಳು
ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುವುದು
ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ
ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ
ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್
FEE:
ದಾವಣಗೆರೆ ಆಫ್‌ಲೈನ್ ಶುಲ್ಕ:
₹ 45,000/-
₹ 40,500/-
Early Bird Offer Discount Only till 4th July 2026
10% OFF
GIRIDHAR SIR
ETHICS
SHIVANAND SIR
POLITY (HONORARY ADVISOR)
SHASHANK SIR
GEOGRAPHY
DHRUV SIR
GEOGRAPHY (HONORARY ADVISOR)
NAVEEN SIR
HISTORY
NANDAN SIR
ENVIRONMENT & CA
MAHESH SIR
ECONOMY (HONORARY ADVISOR)
PRAJWAL SIR
SOCIETY
SRIKANTH SIR
SCIENCE & TECHNOLOGY
VINAYAK SIR
HISTORY
MAMDAPUR SIR
PHYSICS
LINGARAJU SIR
ESSAY
YOGANAND SIR
AGRICULTURE
NINGAPPA SIR
MENTAL ABILITY
08069405206
www.instakas.com | instacourses.insightsonindia.com
ದಾವಣಗೆರೆ ಕಚೇರಿ: #1092, ಜಾಧವ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ರಿಂಗ್ ರೋಡ್, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಬಡಾವಣೆ, ಎಜು ಏಷ್ಯಾ ಶಾಲೆ ಎದುರು, ದಾವಣಗೆರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ.577004
support@insightsias.com
ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಹೈದರಾಬಾದ್ | ಶ್ರೀನಗರ | ದಾವಣಗೆರೆ

INSIGHTSIAS
SIMPLIFYING IAS EXAM PREPARATION
INSTAKAS
ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಪ್ರಿಲಿಮ್ಸ್-ಕಮ್-ಮೇನ್ಸ್
2026 ಬೆಂಗಳೂರು
ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ
ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ
ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್
ಪ್ರಾರಂಭ ದಿನಾಂಕ
29ನೇ ಜೂನ್ 2026
BATCH-5
ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:
• ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿತ ತರಗತಿಗಳು (8-9 ತಿಂಗಳು)
• ದ್ವಿಭಾಷಾ ಬೋಧನಾ ಮಾಧ್ಯಮ -(ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ)
• ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುವುದು
• ಅನುಭವಿ ತರಬೇತುದಾರರಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದ ತರಗತಿಗಳು
• ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
• ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಟೆಸ್ಟ್ ಸರಣಿ, ಆಫ್‌ಲೈನ್ & ಆನ್‌ಲೈನ್
EARLY BIRD OFFER
10% OFF
DISCOUNT
valid till
27th Jun 2026
SUBSCRIBE HERE
ಆಫ್‌ಲೈನ್ ಶುಲ್ಕ:
₹ 55,000/-
₹ 49,500/-
incl. taxes
ಆನ್‌ಲೈನ್ ಶುಲ್ಕ:
₹ 45,000/-
₹ 40,500/-
incl. taxes
ತರಬೇತುದಾರರು
GIRIDHAR SIR
ETHICS
SHIVANAND SIR
POLITY
(HONORARY ADVISOR)
SHASHANK SIR
GEOGRAPHY
DHRUV SIR
GEOGRAPHY
(HONORARY ADVISOR)
NAVEEN SIR
HISTORY
NANDAN SIR
ENVIRONMENT & CA
MAHESH SIR
ECONOMY
(HONORARY ADVISOR)
PRAJWAL SIR
SOCIETY
SRIKANTH SIR
SCIENCE & TECHNOLOGY
VINAYAK SIR
HISTORY
MAMDAPUR SIR
PHYSICS
LINGARAJU SIR
ESSAY
YOGANAND SIR
AGRICULTURE
NINGAPPA SIR
MENTAL ABILITY
ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ:
INSTA KAS , 1134/1, 2 ನೇ ಮಹಡಿ, ಶರಾವತಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಸ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣದ ಎದುರು, RPC ಲೇಔಟ್, ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560040.
ಸಂಪರ್ಕ:
08069405206
ಮೇಲ್:
support@insightsias.com
www.instakas.com
instacourses.insightsonindia.com
ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಶ್ರೀನಗರ | ದಾವಣಗೆರೆ

INSIGHTSIAS INSTAKAS

ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ

ಸಂವಹನ ಪತ್ರಿಕೆ ವಿಶೇಷ ತರಗತಿಗಳು

COMMUNICATION PAPER-2

STARTS ON

06th July 2026

- Comprehensive Coverage of Syllabus
- Classes by Expert Faculty
- KPSC/KEA PYQ's Discussion
- One-on-One Mentorship
- Sectional (3) & Full Length Test (2)

ಸಂವಹನ ಪತ್ರಿಕೆ- II, ತರಗತಿಗಳು

- ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡ
- ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್
- ಕಂಪ್ಯೂಟರ್

~~₹ 5,000/-~~

₹ 4,000/- incl. taxes

20% OFF Till 4th Jul 2026

PSI PAPER-1

STARTS ON

11th August 2026

~~₹ 2,500/-~~

₹ 2,000/- incl. taxes

20% OFF Till 8th Aug 2026

ಪಿಎಸ್ಐ ಪತ್ರಿಕೆ -1 ತರಗತಿಗಳು

- ಪ್ರಬಂಧ
- ಅನುವಾದ
- ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಬರವಣಿಗೆ

SUBSCRIBE HERE

COMBINED PACKAGE

₹ 5,100/-

TIME TABLE

Bengaluru Office:
2nd floor, 30 feet, 1133/B, Service Rd, opposite to Bunt's Sangha, Hampi Nagar, RPC Layout, Vijayanagar, Bengaluru, Karnataka 560040

Contact: 08069405206

Mail: support@insightsias.com

www.insightsonindia.com
instacourses.insightsonindia.com

Branches: Bengaluru | Delhi | Srinagar | Davanagere